

Cari hesaba mahsuben yapılan fazla ödemenin şüpheli alacak karşılığı ayırmak suretiyle giderleştirilip giderleştirilmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64597866-105[323-2015]-11212
Tarih	22.04.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-105[323-2015]-11212

22/04/2015

Konu : Cari hesaba mahsuben yapılan fazla ödemenin şüpheli alacak karşılığı ayırmak suretiyle giderleştirilip giderleştirilmeyeceği.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... sektöründe faaliyet gösteren ve Başkanlığımız ... vergi numaralı mükellefi olan şirketinizin mal ve hizmet alımı yaptığı firmaların cari hesaplarına mahsuben avans niteliğinde ödemeler yaptığı, ancak avans niteliğinde yapılan ödemelerin firmalardan alınan mal ve hizmetlerden fazla olması nedeniyle cari hesapların ay sonlarında borç bakiyesi verdiği, diğer bir ifade ile şirketinizin avans niteliğinde ödemeler yapması sebebiyle mal ve hizmet alımı yaptığı şirketlerden alacaklı durumda olduğu ve borç bakiyesi veren bu tür alacaklar için dava ve icra takibine gidildiği belirtilerek, dava aşamasında ve / veya icra takibinde bulunulan avans niteliğindeki bu tür alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılıp ayrılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Şüpheli Alacaklar" başlıklı 323 üncü maddesinde; "Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1-Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2-Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

Şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kâr zarar hesabına intikal ettirilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, dava veya icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecedeki küçük alacaklar şüpheli alacak sayıldığından, yukarıda belirtilen şartları taşıyan alacakların bu kapsamda kabulü mümkün bulunmakta olup, bu şartlardan herhangi birinin mevcut olmaması halinde ise şüpheli alacak kaydına imkân bulunmamaktadır.

Aralarında sürekli iş ilişkisi bulunan şirketler bazan alacaklı, bazan da borçlu duruma gelirler. Bunlardan her birinin alacaklı olduğu zaman alacağının, borçlu olduğu zaman da karşı tarafın, borcun ödenmesini talep etmesi uygun ve pratik bir yol olmadığından, bu güçlükleri önlemek için uygulamada "Cari Hesap" diye adlandırılan bir kayıt ve mahsup sistemi geliştirilmiştir. Karşılıklı alacak ve borçların

böyle bir hesaba geçirilmesine ilişkin sözleşmeye "Cari Hesap Sözleşmesi" denir. Buna göre, sürekli ticari ilişkide bulunan kimseler, alacaklarını ayrı ayrı istemek yerine, bunları alacak ve borç kalemleri halinde bir hesaba geçirmeyi ve daha sonra kararlaştırılan bir zamanda mahsup ederek sadece net bakiyeyi ödemeyi kararlaştırırlar. Mükellefler arasındaki ticari nitelikli olan cari hesaplar karşılıklı olarak mahsuplaşma yoluyla kapatılmakla beraber bazı durumlarda cari hesaplar kapatılamamaktadır. Cari hesapların kapatılamadığı durumlarda şirketlerden biri diğerine borçlu duruma düşmektedir.

Öte yandan, ileride yapılacak mal ve hizmet alımları için sipariş avansı niteliğindeki ödemelerin ticari faaliyetin devamı için yapılması ve bu tür ödemelerin Kanunun 323 üncü maddesinde belirtilen şartları haiz olması halinde, bu ödemelerin tahsil edilemediği durumlarda karşılık ayrılması mümkün bulunmaktadır.

Bu açıklamalara göre, müşterilerinizle olan cari hesaplara yaptığınız avans mahiyetindeki ödemelerin ticari faaliyetinizin devamı için yapıldığı anlaşıldığından, ticari bir alacak niteliği kazanan bu tür ödemeleriniz için Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesinde belirtilen diğer şartların da sağlanması halinde bu alacaklar için icra takibine başladığınız veya dava açtığınız yıl karşılık ayırmanız mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026